31969L0335

NÕUKOGU DIREKTIIV, 17. juuli 1969, kapitali suurendamise kaudse maksustamise kohta

(69/335/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 99 ja 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse assamblee arvamust, [1]

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust [2]

ning arvestades, et:

asutamislepingu eesmärk on luua kodumaise turuga sarnanevate omadustega majandusliit ning selle eesmärgi saavutamise üks olulisi tingimusi on kapitali vaba liikumise soodustamine;

liikmesriikides praegu kehtivad kaudsed maksud kapitali, nimelt maks äriühingute kapitali tehtavalt sissemaksetelt ning väärtpaberite tempelmaks põhjustavad diskrimineerimist, topeltmaksustamist ja ebakõlasid, mis häirivad kapitali vaba liikumist ning mis seepärast tuleb ühtlustamise teel kaotada;

kapitali suurendamiselt võetavate maksude ühtlustamine tuleb korraldada selliselt, et see kajastuks liikmesriikide eelarvetes minimaalselt;

liikmesriigi poolt tempelmaksu võtmine teise liikmesriigi väärtpaberitelt, mis tema territooriumile tuuakse või seal emiteeritakse, on vastuolus kodumaise turuga sarnanevate omadustega ühisturu ideega; lisaks on selgunud, et siselaenude puhul ning liikmesriigi turule välismaiste väärtpaberite riikitoomise või nende seal emiteerimise puhul on väärtpaberitelt tempelmaksu võtmine nii majanduslikult ebasoovitatav kui ka vastuolus liikmesriikide selle valdkonna maksuseaduste arengutega;

nimetatud olukorras on soovitav kaotada väärtpaberite tempelmaks, olenemata väärtpaberite päritolust ning sellest, kas need esindavad äriühingu omakapitali või laenukapitali;

kodumaise turuga sarnanevate omadustega ühisturu ideele on iseloomulik, et äriühingu poolt ühisturu piires kapitali suurendamist tuleks maksustada ühekordselt ning nimetatud maksu määr peaks kõikides liikmesriikides olema sama, et mitte häirida kapitali liikumist;

seepärast tuleks nimetatud maks nii struktuuri kui määrade osas ühtlustada;

kapitalimaksu või väärtpaberitelt võetava tempelmaksuga samaväärsete muude kaudsete maksude säilitamine võiks kahjustada

[1] EÜT 119, 3.7.1965, lk 2057/65.
[2] EÜT 134, 23.7.1965, lk 2227/65.

käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmete eesmärki ning need maksud tuleb seepärast kaotada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Liikmesriigid võtavad kapitaliühingute kapitali sissemaksetelt artiklite 2-9 sätetele vastavalt ühtlustatud maksu, edaspidi "kapitalimaks".

Artikkel 2

1. Kapitalimaksuga maksustatavad tehingud kuuluvad maksustamisele üksnes liikmesriigis, kus nimetatud tehingute tegemise ajal on kapitaliühingu juhtimise tegelik keskus.

2. Kui kapitaliühingu juhtimise tegelik keskus asub kolmandas riigis ning selle registrijärgne asukoht on liikmesriigis, maksustatakse kapitalimaksuga maksustatavad tehingud liikmesriigis, kus on ühingu registrijärgne asukoht.

3. Kui kapitaliühingu registrijärgne asukoht ja juhtimise tegelik keskus on kolmandas riigis, võib liikmesriigis asuvasse filiaali makstavat põhi- või käibekapitali maksustada liikmesriigis, kus filiaal asub.

Artikkel 3

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse "kapitaliühinguna":

a) Belgia, Saksa, Prantsuse, Itaalia, Luksemburgi ja Madalmaade õigusaktidele vastavaid äriühinguid, mille nimetused on vastavalt järgmised:

   — société anonyme naamloze vennootschap, Aktiengesellschaft, société anonyme, società per azioni, société anonyme, naamloze vennootschap;

   — société en commandite par actions commanditaire vennootschap op aandelen, Kommanditgesellschaft auf Aktien, société en commandite par actions, società in accomandita per azioni, société en commandite par actions, commanditaire vennootschap op aandelen;

   — société de personnes à responsabilité limitée personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid, Gesellschaft mit beschränkter Haftung, société à responsabilité limitée, società a responsabilità limitata, société à responsabilité limitée;

b) mistahes äriühingut, ühistut või muud juriidilist isikut, mille kapitali või vara osadega võib kaubelda börsil;

c) mistahes tulunduslikku äriühingut, ühistut või muud juriidilist isikut, mille liikmetel on õigus oma osasid eelneva loata võõrandada kolmandatele isikutele ning kes vastutavad kõnealuse äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku kohustuste eest üksnes oma osade piires.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse kapitaliühinguna ka kõiki teisi tulunduslikke äriühinguid, ühistuid või muid juriidilisi isikuid. Liikmesriigil on siiski õigus neid kapitalimaksu osas mitte kapitaliühingutena käsitada.

Artikkel 4

1. Kapitalimaksuga maksustatakse järgmised tehingud:

a) kapitaliühingu moodustamine;

b) sellise äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku ümberkujundamine kapitaliühinguks, mis varem kapitaliühing ei olnud;

c) kapitaliühingu kapitali suurendamine mis tahes varalise sissemaksega;

d) kapitaliühingu kapitali suurendamine mis tahes varalise sissemakse abil, mille puhul vastu ei saada osa ühingu kapitalist või varadest, vaid liikmetega samaväärsed õigused, näiteks hääleõigus, õigus osale kasumist või likvideerimise puhul osale ülejäägist;

e) kolmandas riigis registreeritud sellise äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku juhtimise tegeliku keskuse üleviimine liikmesriiki, mida kõnealuses liikmesriigis käsitatakse kapitalimaksu osas kapitaliühinguna;

f) kolmandas riigis registreeritud sellise äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku juhtimise registrijärgse asukoha üleviimine liikmesriiki, mida kõnealuses liikmesriigis käsitatakse kapitalimaksu osas kapitaliühinguna;

g) sellise äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku juhtimise tegeliku keskuse üleviimine ühest liikmesriigist teise liikmesriiki, mida viimatinimetatud liikmesriigis käsitatakse kapitalimaksu osas kapitaliühinguna, teises liikmesriigis aga mitte;

h) sellise äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku registrijärgse asukoha üleviimine ühest liikmesriigist teise liikmesriiki, mida viimatinimetatud liikmesriigis käsitatakse kapitalimaksu osas kapitaliühinguna, teises liikmesriigis aga mitte.

2. Kapitalimaksuga võib maksustada järgmised tehingud:

a) kapitaliühingu kapitali suurendamine kasumi või alaliste või ajutiste reservide kapitaliseerimise teel;

b) kapitaliühingu vara suurendamine ühingu liikme poolt teenuste osutamise kaudu, mis ei too kaasa äriühingu kapitali suurenemist, kuid toovad kaasa õiguste muutumise äriühingus või võivad suurendada äriühingu osade või aktsiate väärtust;

c) kapitaliühingu poolt võetud laen, kui laenuandja omandab õiguse osale või aktsiale äriühingu kasumist;

d) kapitaliühingu poolt oma liikmelt, tema abikaasalt või lapselt võetud laen või kolmandalt isikult võetud laen, mida tagab ühingu liige, tingimusel, et nimetatud laenude toime on samaväärne ühingu kapitali suurendamisega.

3. Moodustamine lõike 1 punkti a tähenduses ei hõlma kapitaliühingu asutamisakti või -lepingu muutmist, eelkõige:

a) kapitaliühingu ümberkujundamist teist liiki kapitaliühinguks;

b) sellise äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku registrijärgse asukoha üleviimine ühest liikmesriigist teise liikmesriiki, mida mõlemas liikmesriigis käsitatakse kapitalimaksu osas kapitaliühinguna;

c) kapitaliühingu eesmärkide muutmine;

d) kapitaliühingu kehtivustähtaja pikendamine.

Artikkel 5

1. Maksu võetakse:

a) artikli 4 lõike 1 punktides a, c ja d nimetatud kapitaliühingu moodustamise või selle kapitali või vara suurendamise puhul: mistahes liikmete poolt sissemakstud või sissemakstava vara tegelikult väärtuselt pärast võetud kohustuste ning sissemaksest äriühingule tulenevate kulude mahaarvamist. Liikmesriigis võivad kapitalimaksu tasumise edasi lükata, kuni sissemaksed on tehtud;

b) artikli 4 lõike 1 punktides b, e, f, g ja h nimetatud kapitaliühingu ümberkujundamise või kapitaliühingu juhtimise tegeliku keskuse või registrijärgse asukoha üleviimise puhul: äriühingule ümberkujundamise või üleviimise ajal kuuluva mistahes vara tegelikult väärtuselt, millest on maha arvatud äriühingul sel ajal olevad kohustused ja kulud;

c) artikli 4 lõike 2 punktis a nimetatud kapitali suurendamisel kasumi, reservide või provisjonide kapitaliseerimise teel: nimetatud suurendamise nominaalväärtuselt;

d) artikli 4 lõike 2 punktis b nimetatud vara suurenemise puhul: osutatud teenuste tegelikult väärtuselt, pärast äriühingu poolt seoses teenuste osutamisega omandatud kohustuste ja kantud kulude mahaarvamist;

e) artikli 4 lõike 2 punktides c ja d nimetatud laenude puhul: võetud laenu nominaalsummalt.

2. Lõike 1 punktides a, b ja c nimetatud juhtudel ei ole maksustatav summa siiski väiksem, kui äriühingu igale liikmele määratud kuuluvate osade või aktsiate tegelik väärtus või nende osade nominaalväärtus, kui see ületab tegelikku väärtust.

3. Kapitali suurendamisel maksustatav summa ei hõlma:

— kapitaliühingule kuuluvat vara, mis kantakse kapitali suurendamiseks ning millelt on kapitalimaks juba tasutud;

— kapitaliühingu poolt võetud laene, mis arvestatakse ümber äriühingu osadeks või aktsiateks ning millelt on kapitalimaks juba tasutud.

Artikkel 6

1. Iga liikmesriik võib artikli 5 alusel kindlaksmääratavast maksubaasist välja arvata piiramatu vastutusega osaniku poolt kapitaliühingu kohustuste katteks sisse makstud kapitaliosa ning nimetatud osaniku osa või aktsia äriühingu varast.

2. Kui liikmesriik kasutab lõikes 1 sätestatud õigust, maksustatakse kapitalimaksuga:

— kapitaliühingu juhtimise tegeliku keskuse üleviimine teise liikmesriiki, kes nimetatud õigust ei kasuta;

— sellise kapitaliühingu, mille juhtimise tegelik keskus asub kolmandas riigis, registrijärgse asukoha üleviimine teise liikmesriiki, kes nimetatud õigust ei kasuta;

— mistahes tehing, mille tulemusena piiratakse liikme vastutust tema osaga või aktsiaga äriühingu kapitalist, eelkõige juhul, kui vastutuse piiramine tuleneb kapitaliühingu ümberkujundamisest teist liiki kapitaliühinguks.

Kõikidel nimetatud juhtudel võetakse kapitalimaksu äriühingu kohustuste eest piiramatult vastutavatele osanikele kuuluvalt äriühingu vara osalt või aktsialt.

Artikkel 7

1. Kuni nõukogu poolt lõike 2 kohaselt vastuvõetavate sätete jõustumiseni:

a) ei tohi kapitalimaksu määr olla üle 2 % ega alla 1 %;

b) vähendatakse kõnealust maksumäära 50 % võrra või enam, kui üks või mitu kapitaliühingut annavad kõik oma aktivad ja passivad või osa oma äritegevusest üle ühele või mitmele loodavale või juba olemasolevale kapitaliühingule.

Nimetatud vähendamise tingimuseks on, et:

— sissemaksete eest tasutakse üksnes äriühingu(te) osadega või aktsiatega, ent liikmesriigil on õigus vähendamist kohaldada ka juhtudel, kui sissemaksete eest tasutakse lisaks äriühingu(te) osadele ka raha, mille summa ei ületa 10 % osade nominaalväärtusest;

— tehingu osapoolteks olevate äriühingute juhtimise tegelik keskus või registrijärgne asukoht on liikmesriigi territooriumil;

c) kapitalimaksu määra võib kuni 1. jaanuarini 1973 vähendada 0,5 % võrra ning edaspidi 1 % võrra juhtudel, kus moodustatakse või suurendatakse valdus- või investeerimisühingute kapitali, mille ainsaks eesmärgiks on teiste ettevõtete aktsiate või osade valdamine ning nende kasulikult rakendamine, tingimusel et nimetatud äriühingud ei tegutse iseseisvalt tööstuse ega kaubanduse vallas ega käita avalikku äriüksust.

2. Võimaldamaks nõukogul ühine kapitalimaksu määr enne üleminekuaja lõppu kindlaks määrata, esitab komisjon nõukogule 1. aprilliks 1971 sellealase ettepaneku.

3. Kui äriühingu kapitali suurendatakse artikli 4 lõike 1 punkti c kohaselt pärast äriühingu kapitali vähendamist tekkinud kahjumi tõttu, võib vähendamisega võrdse osa puhul maksumäära vähendada, kui suurendamine toimub nelja aasta jooksul alates kapitali vähendamisest.

4. Kui liikmesriik kasutab artikli 4 lõikes 2 sätestatud õigust, võib kapitalimaksu määra vähendada.

Artikkel 8

Liikmesriik võib osaliselt või täielikult kapitalimaksust vabastada artikli 4 lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingud, mida teevad:

— avalikke teenuseid pakkuvad kapitaliühingud, näiteks ühistranspordiettevõtted, sadamad või vee-, gaasi- või elektrivarustusettevõtted, mille puhul vähemalt pool äriühingu kapitalist kuulub riigile, piirkondlikele või kohalikele omavalitsustele;

— kapitaliühingud, mis vastavalt põhikirjale ja ka tegelikult taotlevad üksnes ning otseselt kultuuri, heategevuse, abi või haridusega seotud eesmärke.

Artikkel 9

Teatavat liiki tehingute või kapitaliühingute osas võib ette näha erandeid, maksumäära vähendamist või suurendamist, et saavutada õiglane maksustamine, järgida sotsiaalseid kaalutlusi või võimaldada liikmesriigil toime tulla eriolukordadega. Liikmesriik, kes nimetatud meedet kavandab, esitab küsimuse asutamislepingu artiklit 102 silmas pidades aegsasti komisjonile.

Artikkel 10

Kapitalimaksule lisaks ei võta liikmesriigid tulunduslikelt äriühingutelt, ühistutelt või muudelt juriidilistelt isikutelt mistahes muid makse:

a) artiklis 4 nimetatud tehingutelt;

b) artiklis 4 nimetatud tehingutega hõlmatud sissemaksetelt, laenudelt või teenustelt;

c) majandustegevusele eelneva registreerimise või mistahes muu formaalsuse eest, mille alusel tekib tulundusliku äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku õiguslikust vormist tulenevalt selle õigus- ja teovõime.

Artikkel 11

Liikmesriigid ei maksusta mis tahes viisil:

a) aktsiate, osade või samaliigiliste väärtpaberite või neid esindavate sertifikaatide valmistamist, emiteerimist, börsil noteerimist, turuletoomist või ostu-müüki, olenemata emitendist;

b) laene, sealhulgas riigilaene, mida võetakse võlakohustuste või muude kaubeldavate väärtpaberite abil, nendega seotud formaalsusi või nende võlakohustuste või muude kaubeldavate väärtpaberite valmistamist, emiteerimist, börsil noteerimist, turuletoomist või ostu-müüki, olenemata emitendist.

Artikkel 12

1. Olenemata artiklitest 10 ja 11 võivad liikmesriigid võtta:

a) kindlasummalist või proportsionaalset maksu väärtpaberiülekannetelt;

b) tehingumakse, sealhulgas maa kinnistamise maksu nende territooriumil asuvate ettevõtete või kinnisvara ülemineku korral tulunduslikule äriühingule, ühistule või muule juriidilisele isikule;

c) tehingumakse mis tahes varalt, mis läheb üle tulunduslikule äriühingule, ühistule või muule juriidilisele isikule, kui nimetatud vara eest tasutakse muul viisil kui äriühingu osadega või aktsiatega;

d) makse hüpoteegi seadmise, registrisse kandmise või lõpetamise eest või muid maa või muu varaga seotud makse;

e) lõive või tasusid;

f) käibemaksu.

2. Lõike 1 punktides b, c, d ja e nimetatud maksud on samad olenemata sellest, kas tulundusliku äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku juhtimise tegelik keskus või registrijärgne asukoht asub maksustava liikmesriigi territooriumil või mitte; samuti ei või nimetatud maksud ületada maksustavas liikmesriigis samade tehingute suhtes kehtivaid makse.

Artikkel 13

Liikmesriigis jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 1. jaanuariks 1972 ning teevad need viivitamata teatavaks komisjonile.

Artikkel 14

Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetavate peamiste siseriiklike õigusnormide teksti edastamise komisjonile.

Artikkel 15

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 17. juuli 1969

Nõukogu nimel

eesistuja

H. J. WITTEVEEN